

van den 28 September 1901.

BIJGELOOF IN RUSLAND.

In Rusland zijn de middeleeuwen nog in vollen bloei. Den vorigen zomer, toen de runderpest hevig woedde in het gouvernement Kostrona, is het in het dorp Tschoclowa gebeurd, dat de bevolking een paard, een hond en eene kat te samen levend begroef, in de volle overtuiging dat de besmetting daardoor zou wijken.

Deze gruwelijke daad werd volgens de « Moskowskij Listok » gepleegd in tegenwoordigheid van den plaatselijken hoofdambtenaar van politie.

Dat dergelijke wreedaardige gebruiken in Rusland volstrekt niet zelden zijn, blijkt uit een artikel in de « Moskauer », een wetenschappelijk tijdschrift, waarin over die gebruiken bijzonderheden worden megedeeld.

In een dorp in 't gouvernement Rasan, is nog in de laatste helft der 19^e eeuw het wreedaardig « middel » tegen runderpest toegepast om met 't gestorven rind tegelijk twee levende katten te begraven.

In het dorp Kusminkoje komen alle inwoners, groot en klein, samen in de woning van eenen persoon, die van eene besmettelijke ziekte overleden is. Zij geleiden het lijk naar het kerkhof, elk met eene waskaars, die gedurende den heelen optocht moet branden. In de kist krijgen mannen eenen schoen mee van boombast, een els en een leest, die bij 't vlechten van den schoen gebruikt wordt. Aan vrouwen wordt een hinkel met vlas en eene spoel meegegeven. Op het deksel der kist worden, wanneer ze in de groeve gelaten wordt, 12 houten blokken geworpen, ter lengte van eene Pussische el en daarna werpen allen, die het lijk vergezellen, er hunne kaars op. Toen bij het uitbreken der cholera in 1892, deze gebruiken stipt waren gevolgd, maar bleken niets te helpen tegen de besmetting, werd in eene algemeen vergadering van de dorpsgenooten besloten, in het graf van den overledene ook nog eene levende kat te begraven. Dit wreede plan werd evenwel niet uitgevoerd, daar de geestelijke van het dorp en de overheid het beletten.

Om zichzelf en het vee voor besmetting te behoeden, hielden de weduwen en meisjes van het zelfde dorp een optocht bij nacht, allen in het wit met losse haren. Vier weduwen trokken eenen ploeg en anderen droegen een heiligenbeeld en eenen haas achteraan; de overigen volgden met poken, lange en bessems en onder het zingen van een wild, droefgeestig lied, dat aan een godsdienstgezag der oude Germanen deed denken. Als te middernacht zulk een stoet

zich in beweging zet, moeten alle lichten gedoofd worden; een venster waarin licht straalt wordt ingeslagen — symbool van de liefschuwheid des bijgeloofs. Aan een voorbijganger wordt gevraagd: « Van wien zijt gij? » Als hij antwoordt: « Van God » mag hij verder gaan, anders wordt hij vastgehouden en geranseld, zoodat er soms de dood op volgt. De optocht geschiedt rondom het dorp met de ploeg, eene voor daarom heen trekkend tot een kring. Nu moet belet worden, dat onreine geesten dien kring overschrijden, anders zullen zij het vee rond het oorp kwaad doen.

Het gebeurt ook, dat knapen aan zulk een optocht deelnemen. Dan wordt « levend vuur » ontstoken door het wrijven van twee stukken hout tegen elkander. Zoo steken zij fakkels aan, en drijven met den rook daarvan het vee onder gezang en zweepgeklap naar eene nieuwe weide.

In het dorp Dubrowitsji aamen weduwnaars, weduwen en jonge mannen onder het zingen van een kerklied aan zulke kringploegen deel. Eene pop wordt voortgejaagd onder het geroep van: « Voort uit het dorp met den onreinen geest! » De pop wordt in 't eind aan stukken gereten en de flarden uitgestrooid. Ieder die den optocht te gemoet treedt krijgt vervloeking en naar 't hoofd.

Dit kringploegen komt overeen met 'oude gebruik bij het voorjaarsfeest van het « dood uitdragen », dat nog bij de Zuid-Slaven bekend is. De oorsprong is het verdrijven van den winter, die door de lente overwonnen is.

In het Toela-gouvernement verzamelen de meisjes en vrouwen van een dorp waarin de veenziekte heerscht zich herhaaldelijk tot het houden van optochten des nachts, tot de ziekte verdwijnt. Een meisje wordt voor de ploeg gespannen, eene weduwe stuurt haar, voorop gaat een meisje met een heiligenbeeld. Zoo trekken zij 3 maal rond het dorp heen onder het zingen van een half christelijk, half heidensch lied.

Wanneer de stoet voor de derde maal rond het dorp gaat, worden op alle poorten der tuinen kruisen geschilderd, uit een tonneke met teer, dat mee wordt rondgevoerd. Alle vrouwen zijn met stokken, en dorschvlegels gewapend. Ontmoetten zij iemand, dan wordt hij geranseld onder 't geroep van: « Daar hebt ge den runderdood! »

Op een kruisweg wordt een brandstapel opgericht en aangetoken. Sommigen springen door het vuur; de twee die de sterkste zonen hebben, trekken eene levende kat aan stukken. Zulke optochten hebben in het dorp Kassindwo op bijzonder grootsche wijze plaats gehad bij eene hevige runderpest in 1870 en bij het heerschen der var-

kensziekte in 1887.

In een dorp van het gouvernement Charkow heeft in elk najaar, als de oogst binnen is, het driemaal omploegen door de meisjes en vrouwen van 't dorp plaats. Zoo verbeelden deze lieden zich het vee te beschermen tegen roofdieren en ziekte, een maatregel, die de dorpingen onfeilbaar noemen. Allen die aan den stoet deelnemen zijn in een hemd gekleed, de haren hangen los. Twee trekken, twee sturen de ploeg, de anderen volgen met brandende kaarsen onder het uitbrullen van liederen. De nacht die voor den optocht door den algemeene dorpsvergadering is vastgesteld, wordt in het heele dorp bekend gemaakt, opdat allen, die er niet aan deel nemen, rustig thuis kunnen blijven. Want de wouste, opgewonden vrouwen zouden ieder, die zij ontmoeten, ongenadig toetakkelen, misschien vermoeden.

In den nacht van 1 Juni 1893, is zulk een optocht nog gehouden in het dorp Polotskaja, in het gouvernement Twer, door 18 vrouwen. Zij hoopten op die manier het dorp te vrijwaren voor den vlektyphus, die in den omtrek heerschte. Voorop ging eene vrouw met een heiligenbeeld, daarna volgde eene met een haardbessem, eene andere met een haardijzer en een dierschedel. Vervolgens kwam de ploeg door twee vrouwen getrokken en door eene andere gestuurd en ten slotte het overige van het gezelschap, schreeuwend en rumoer makend.

Deze diensten in het belang van het gemeen welzijn, werden echter met ondank beloond, daar de kantonrechter, den nuivelbansters, wegens versterking van rust en orde eene duchtige straf toediende.

Cijferklacht eener bedrukte vrouw.

Wat was 'k gelukkig toch, wanneer ik was all...	1
Nu dat ik ben getrouwd, zou ik willen scheiden.	
Een jong'ling zei mij eens: Wij waren goed ge...	2
Ik gaf er aan gehoor, maar 't was wel tot mijn wee;	
Nu komt hij soms thuis, 't was gisteren nacht weer...	3
Zoo zat als Baehus zelf, zoo dom gelijk een kei.	
Ik heb geen geld of brood, geen kolen en geen...	4
Mijn hart is droevig en zijn buik is vol met bier	
Als ik een woordje spreek, hij babbelt er wel....	5
'k Bènten alle kanten blauw, van kneten op mijn lijf;	
Hij houdt mij voor den zot en noemt mij soms prin...	6
Wat heb ik toch gedaan, het is een wreede les!	
Den zaterdag brengt hij mij slechts een frank of...	7
Zeg mij, ik vraag het u, kan ik daarmede leven?	
Eilias! wat droevig lot, ik had dit niet verw....	8
't Is ongelukkig toch, maar 't is te laat bedacht!	
Altoos een dronken man; kan ik hem zijn ge....	9
Ik zeg 't aan iedereen, dit leven steekt mij tegen;	
Als gij hem vinden wilt gaat maar naar de kan....	10
Want groot'ren olickop is elders niet te zien.	

WIJN, in kleine hoeveelheid gebruikt, versterkt de maag, vooral wanneer hij in eene leege maag komt.